

RAPPORT 985

Archeologienota
Kapellen, Kalmthoutsesteenweg

Nieuwbouw van drie wooneenheden
incl. omgevingswerken

DEEL 2: Programma van Maatregelen

Inge Van de Staey & Petra Driesen
Februari 2021

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden werd enkel een vooronderzoek in de vorm van een bureauonderzoek en controleboringen (2021B226) uitgevoerd.

Op basis hiervan bleek dat er geen / nauwelijks potentieel is op kenniswinst bij uitvoer van verder onderzoek. Verder onderzoek is dan ook niet noodzakelijk en het archeologisch onderzoek is daarmee voor de huidige vergunningsaanvraag afgerond.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied

Binnen het projectgebied zelf werd tot op heden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Enkele CAI-locaties in de omgeving geven de locatie weer van verschillende kasteeldomeinen die al dan niet op een oude hoeve teruggaan. Ook zijn in de nabije omgeving (> 250 m) enkele CAI-vindplaatsen gekend die wijzen op menselijke bewoning vanaf de middeleeuwen.

Het in oorsprong matige potentieel op prehistorische artefactensites kan door het ontbreken van een profielontwikkeling op het terrein naar laag worden bijgesteld. Het potentieel op (proto-)historische vindplaatsen kan als laag beschouwd worden. Enkel voor sporen van de nieuwste tijd kan dit potentieel naar boven worden bijgesteld. Het onderzoeksterrein werd ingericht als park rondom het Lindenhof waardoor het potentieel op het aantreffen van sporen hiervan hoog is. Ter hoogte van de zones met bodemingrepen was het terrein met enkele paden ingericht.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.4 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

De initiatiefnemer plant ter hoogte van de Kalmthoutsesteenweg 33 te Kapellen de nieuwbouw van drie gebouwen voor het residentieel verblijf van kinderen en jongeren in bijzondere jeugdzorg (Zorgbedrijf Antwerpen).

Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 4,75 ha. Hierbinnen zijn over een zone van maximaal ca. 2930 m² ingrepen voorzien. Het betreft een ca. 2115 m² grote zone in het westen en een zone van ca. 815 m² in het oosten. Beide zones zijn grotendeels onbebouwd en bebost. Enkel in het zuidwesten zal een bestaande verharding (ca. 400 m²) worden verwijderd. Er wordt bij de nieuwe inrichting beoogd het groene karakter zo veel mogelijk te bewaren.

De bodemingrepen met betrekking tot de nieuwbouw zullen reiken tot een gemiddelde diepte van ca. 50 cm (vloerplaat), en 80 cm ter hoogte van de funderingen van de gebouwen. Deze ingrepen zijn voorzien in drie zones (220 tot 225 m² groot), waarvan twee in het zuidwesten (BW1 en BW2) en één in het zuidoosten (CKG). De geplande bodemingrepen in het kader van de omgevingsaanleg rondom (enkele paden, terrassen en parkeerplaatsen) bereiken een gemiddelde diepte van ca. 40 cm (verharding in grind). Echter voor het aanleggen van drie hemelwaterputten en van nutsleidingen zijn plaatselijk diepere bodemingrepen niet uitgesloten.

De controleboringen geven weer dat het archeologisch niveau ter hoogte van de geplande ingrepen een diepte bereikt van ca. 60-65 cm bereikt. De geplande bodemingrepen, die bovendien eerder in versnipperde zones zijn

voorzien, zullen hierbij (grotendeels) in het aanwezige plaggendek dan wel een reeds geroerde bodem (zone te slopen verhardingen en zone rondom de hoogspanningscabine) plaatsvinden.

Op te merken is verder dat dieper geplande werken in meerdere kleinere delen onder te verdelen zijn, die zich bovendien verspreid op het onderzoeksterrein bevinden. Eventuele archeologische sporen en/of vondsten zullen bijkomend onmogelijk in een ruimere context kunnen geplaatst worden en enkel een versnipperd beeld opleveren. De kans op kennisvermeerdering wordt daarom als gering ingeschat, waardoor de kosten voor de uitvoer van verder onderzoek niet op wegen tegen de baten ervan.

Afb. 29: Inplantingsplan ontworpen toestand (Osar Architects nv, digitaal plan, dd onbekend, aanmaakschaal 1/1000, 2021B226).

1.4 Bepaling van maatregelen

Er wordt **geen verder onderzoek** geadviseerd. Voor de huidige vergunning is het archeologisch onderzoek hiermee afgerond.

Het feit dat voor het huidige dossier geen verder onderzoek wordt geadviseerd, neemt niet weg dat tijdens de geplande werken de meldingsplicht van archeologische vondsten gelden. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

BIBLIOGRAFIE

ARREN P. (1994) Kastelen in Kapellen, *Hobonia* 23/3, 89-96.

BOGEMANS F. (1997) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 1-7 Essen-Kapellen*, Brussel.

BRACKE M. (2008) *Archeologisch vooronderzoek op de geplande KMO zone te Kapellen - Starrenhoflaan*.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005) Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), *De Steentijd van Nederland, Archeologie* 11/12, 171-199.

DE MOOR G. & PISSART A. (1992) *Provinciaal Natuur Ontwikkelingsplan Antwerpen. Fysisch-Geografische beschrijving*.

JACOBS P., POLFIET T. & MOERKERKE G. (2010) *Toelichting bij geologische kaart van België. Kaartblad 1-7 Essen-Kapellen*, Brussel.

LANGOHR L. (2001) L'anthropisation du paysage pédologique agricole de la Belgique depuis le Néolithique ancien – Apports de l'archéopédologie. *Etude et gestion des sols* 8(2).

SNACKEN F. & DE CONINCK F. (1964) *Bodemkaart van België. Verklarende tekst bij het kaartblad Ekeren 15W*, Brussel.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

<https://id.erfgoed.net/themas/13686>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/307473>

id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13351

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/13327>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301948>

[cartoweb.be](https://www.cartoweb.be)

dov.vlaanderen.be

klip.vlaanderen.be

<http://cai.onroenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf
[verkaveling_v7.pdf](#)

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

